

॥ १२ ॥ निवापेनपितृतर्पणेन ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ अपिचात्रवात्सल्यादिधर्मेमाल्यादिलाभःसंकल्पसमकालं सिध्यतीत्यर्थः ॥ १६ ॥ त्रिवर्गो धर्मार्थकामास्तैः सहिता गुणानां सत्वरजस्तमसां निर्वृत्तिः कृतार्थता मुक्तिहेतोः सत्त्वपुरुषान्यतारख्यातेर्जननान्नष्टाधिकारतेत्यर्थः शिष्टानां तत्त्वमसीत्यादिवाक्यैर्गुरुभिरनुशिष्टानां ॥ १७ ॥ उच्छः कणश आदानं तेन वृत्तिर्जीवनमस्य कामसुखं आरंभाश्चेति द्वंद्वः ॥

भवतिचात्रश्लोकः अतिथिर्यस्य भग्नाशो गृहात्प्रतिनिवर्तते ॥ सदत्वादुष्कृतं तस्मै पुण्यमादाय गच्छति ॥ १२ ॥ अपिचात्रयज्ञक्रियाभिर्देवताः प्रीयंते ॥ निवापेन पितरो विद्याभ्यासश्रवणधारणेन ऋषयः ॥ अपत्योत्पादनेन प्रजापतिरिति ॥ १३ ॥ श्लोकौ चात्र भवतः वात्सल्यात्सर्वभूतेभ्यो वाच्याः श्रोत्रसुखागिरः ॥ परितापो पघातश्च पारुष्यं चात्र गर्हितं ॥ १४ ॥ अवज्ञानमहंकारो दंभश्चैव विगर्हितः ॥ अहिंसा सत्यमक्रोधः सर्वाश्रमगतं तपः ॥ १५ ॥ अपि चात्र माल्याभरणवस्त्राभ्यंगनित्योपभोगनृत्यगीतवादित्रश्रुतिसुखनयनाभिरामदर्शनानां प्राप्तिर्भक्ष्यभोज्यलेह्यपेयचोष्याणामभ्यवहार्याणां विविधानां मुपभोगः स्वविहारसंतोषः कामसुखावाप्तिरिति ॥ १६ ॥ त्रिवर्गगुणनिर्वृत्तिर्यस्य नित्यं गृहाश्रमे ॥ स सुखान्यनुभूयेह शिष्टानां गतिमाप्नुयात् ॥ १७ ॥ उच्छ वृत्तिर्गृहस्थो यः स्वधर्माचरणे रतः ॥ त्यक्तकामसुखारंभः स्वर्गस्तस्य न दुर्लभः ॥ १८ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांति० मोक्ष० भृगुभरद्वाजसंवादे एकनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९१ ॥ ॥ ७३ ॥ भृगुरुवाच वानप्रस्थाः खल्वपि धर्ममनुसरंतः पुण्यानि तीर्थानि नदीप्रस्रवणानि सुविविक्तेष्वरण्येषु मृगमहिषवराहशार्दूलवनगजाकीर्णेषु तपस्यंतो नुसंचरंतित्यक्तग्राम्यवस्त्राभ्यवहारोपभोगावन्यौषधिफलमूलपर्णपरिमितविचित्रनियताहाराः स्थानासनानि भूमिपाषाणसिकताशर्करावालुकाभस्मशायिनः काशकुशचर्मवल्कलसंवृतांगाः केशश्मश्रुनखरोमधारिणो नियतकालोपस्पर्शना अस्कंदितकालबलिहोमानुष्ठायिनः समित्कुशकुसुमापहारसंमार्जनलब्धविश्रामाः शीतोष्णवर्षपवनविष्टं भविभिन्नसर्वत्वचो विविधनियमोपयोगचर्यानुष्ठानविहितपरिशुष्कमांसशोणितत्वगस्थिभूताधृतिपराः सत्त्वयोगाच्छरीराण्युद्धहंते ॥ १ ॥ यस्त्वेतां नियतश्चर्यां ब्रह्मर्षिविहितां चरेत् ॥ स देहदग्निवद्दोषान् जयेत्लोकान् श्रुदुर्जयान् ॥ २ ॥

॥ १८ ॥ इति शांति० मो० नै० भा० एकनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सिकताः सूक्ष्मपाषाणपांसवः शर्कराः कर्कराः सहिता मृत् वालुकाः लघूपलमिश्राः सिकता एव उपस्पर्शनं स्नानं बलिः भूमावाहुतिः होमः बन्धौ बलिहोमयोः कालेनुष्ठायिनः विष्टं भः हेलनया सहनं नियमः पंचाग्यादिसाधनं उपयोगः आहारसंकोचः चर्यापर्यटनं विहितं विधानं ॥ १ ॥ २ ॥